

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

07.06.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

infovarna.com

✓ АИКБ подписа национално споразумение „ПЪРВА РАБОТА“

<http://www.infovarna.com/>

„Асоциация на индустриалния капитал в България гледа отговорно на своите ангажименти по подписаното днес Национално споразумение „ПЪРВА РАБОТА“ и смятаме, че визираните там мерки ще дадат сравнително бързо реален резултат. В същото време бихме искали да обърнем внимание на фундаменталното решаване на проблема, което минава през ръст на икономиката, което означава по-добра бизнес среда, повече инвестиции. Друг акцент, на който трябва да обърнем внимание е създаването на по-добра връзка между потребностите на бизнеса и образователните институции, както и на координирането на кадрите, които готвят средното и висше образование. Ето защо смятаме, че с общи усилия трябва да вървим към ускоряване на извършващата се реформа в образованието“ - това заяви днес в гранитна зала на Министерски съвет, председателя на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев.

Изказването му бе в рамките на официалното подписване от страна на правителството, работодателите и синдикалните партньори на националното споразумение „ПЪРВА РАБОТА“ – документ, част от Националната инициатива „Работа за младите хора в България 2012-2013 г.“.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Икономиката ни продължава да се влечи по дъното

http://www.klassa.bg/news/Read/article/206066_%D0%98%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%B4%D0%B0+%D1%81%D0%B5+%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%87%D0%B8+%D0%BF%D0%BE+%D0%B4%D1%8A%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE

Икономиката на България се влечи по дъното. За първото тримесечие на тази година сме произвели стоки и услуги за 15,705 млрд. лв., или на човек по 2 145,9 лв. Преизчислено в долари, сме произвели стоки за 10,5 млрд. долара и за 8,03 млрд. евро. Спрямо последното тримесечие на 2011 г. БВП на страната запазва равнището си, докато брутната добавена стойност намалява с 0,3%, отчетоха ревизираните данни на НСИ. Спрямо експресните оценки промени за произведеното у нас няма. Крайното потребление бележи спад с 0,5% спрямо края на 2011 г., а износьт и вносът на стоки и услуги намаляват съответно с 2,9 и 0,8%. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС) през първото тримесечие възлиза на 13,37 млрд. лв. по текущи цени.

На годишна база икономическият ни ръст в началото на 2012 г. е 0,5%, брутната добавена стойност намалява с 0,2%, колективното крайно потребление отчита спад с 2,1%. Вносът на стоки и услуги запазва нивото си спрямо съответното тримесечие на предходната година, а износьт отбелязва спад с 0,1%.

Погледнато в европейски мащаб, БВП в ЕС-27, както и у нас, първото тримесечие на 2012 г. запазва нивото си от предходното тримесечие. Най-сериозен ръст има в Латвия - с 1,0%, Литва, Полша, Финландия и Швеция - с 0,8%, и Словакия - с 0,7%, докато Унгария, Чехия, Италия, Испания и Кипър регистрират спад съответно с 1,3, 1, 0,8, 0,3 и 0,3%.

Добрата новина е, че производителността леко се увеличава – за януари-март у нас по предварителни данни БВП на един зает нараства с 2,6% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Общо в икономиката са заети 3,213 млн. души. Общият брой отработени часове е 1,31 млрд. В сравнение с първото тримесечие на 2011 г. броят на заетите лица е намалял с 1,6%, като са отработени с 1,5% по-малко човекочасове. Структурата на заетостта по икономически дейности през първото тримесечие на 2011 и 2012 г. показва увеличение на относителния дял на заетите в сектора на услугите, сочи още статистиката на НСИ. На едно заето лице се падат 4888 лв. от текущия обем на произведеното (БВП), като всеки зает създава средно 11,9 лв. БВП за един отработен час. Брутната добавена стойност (БДС) средно на човек реално се увеличава с 0,4% и съответно с 0,3% за един отработен човекочас спрямо съответното тримесечие на предходната година.

✓ Енергийните и ИТ проекти ще събудят фондовата борса

http://www.klassa.bg/news/Read/article/206043_%D0%95%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B8+IT+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8++D1%89%D0%B5+%D1%81%D1%8A%D0%B1%D1%83%D0%B4%D1%8F%D1%82+%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%81%D0%B0

Листването на иновационни енергийни компании с проекти в областта на ВЕИ и слънчева енергия и проекти от ИТ сферата биха събудили инвестиционния интерес към БФБ-София. Това отчита проучване на „Капман грийн енерджи фонд“ АД, осъществено с подкрепата на БФБ. Изследването е проведено сред 100 представители на бизнеса, анализатори, инвеститори и журналисти. 41 на сто смятат, че енергийният сектор би предизвикал силен интерес към борсата у нас. 30% пък са на мнение, че проектите в ИТ сферата, например платформи като Facebook, биха активизирали инвеститорите. Сред предложенията, които ще събудят интерес, влизат още компании от рода на ЧЕЗ и Е.ОН, както и от фармацевтичния бранш.

„Настроенията на пазара показват засилен интерес към възобновяемите енергийни източници. Пред развитието на традиционните големи ВЕИ инсталации има множество въпросителни. Бъдещето е в малките, гъвкави, по-лесно управляеми, иновационни проекти в градска среда“, коментира Николай Ялъмов, изпълнителен член на СД на „Капман грийн енерджи фонд“.

Резултатите от изследването обаче не обясняват един от големите парадокси на родния капиталов пазар. В момента дружеството с най-голяма пазарна капитализация от над 2.2 млрд. лв. на БФБ е "Енергони" - енергийната компания, която притежава само един патент за изграждане на вятърна електроцентрала, оценен на 547 млн. лв. Никой от енергийните паркове в портфейла на дружеството все още не е видял бял свят.

Анкетираните в проучването смятат, че за да се възвърнат постепенно нивата на търговия на борсата отпреди 2008 г., най-важно е предлаганите проекти да носят устойчива доходност. На второ място за 45% трябва да бъде прозрачността на фирмите. Трябва да се събуди и т. нар. Retail или дребните инвеститори, които смалиха своите портфейли след настъпването на финансовата криза, категорични са експертите. Международната макроикономическа обстановка и ситуацията в Гърция също са близко следени от част от анкетираните и до голяма степен биха повлияли при взимането на инвестиционни решения.

„Общото очакване за развитието на пазара е свързано с развитието на икономиката на страната и перспективата за общото политическо и икономическо развитие на страната. Инвеститорите ще се върнат в България не преди развитите пазари да успеят да задоволят инвеститорския интерес“, твърди Апостол Апостолов, председател на СД на „Централен депозитар“.

Около половината от анкетираните смятат, че биха предвидили от 1 до 3 години хоризонт за инвестициите си.

✓ Дянков договори подкрепа за еврооблигациите с част от опозицията

http://www.klassa.bg/news/Read/article/206068_%D0%94%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2+%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8+%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%81+%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82+%D0%BE%D1%82+%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0

България ще изплати само главницата и последната лихва по облигационния заем, сключен през 2001-2002 г. по време на правителството на НДСВ от Милен Велчев. Това съобщи финансовият министър Симеон Дянков пред съпредседателите на Синята коалиция в парламента Иван Костов и Мартин Димитров, цитиран от БТА. От вторник вицепремиерът търси политическа подкрепа за ратифициране на договора между България и частните банки по емитирането на нови облигации. Финансовият министър бърза да се одобри обсъжданото проектоспоразумение до петък, за да бъдат задвижени процедурите през следващата седмица. Сините депутати поставиха условие новият заем да покрива стойността на старото задължение, но да не се използва за покриване на дефицита. Дянков обясни, че максималният праг е 950 млн. евро. Тази сума е достатъчна за плащане по главницата и последната лихва през януари догодина. Външният ни дълг ще остане същият, защото няма да се използва за покриване на дефицита, обеща Дянков. Синята коалиция иска заемът да бъде взет в кратки срокове заради сложната обстановка в съседна Гърция и разклатената финансова стабилност на ЕС. Мартин Димитров напомни условието да не се пипа Сребърният фонд. БСП се противопостави на вземането на заема, защото според нея моментът не е подходящ. Депутатът и бивш министър на финансите Пламен Орешарски обясни, че е имало достатъчно голям фискален резерв, който е могъл да покрие и емисията по плащанията и през 2015 г. Но все пак определи емитирането на заема като по-разумно действие от харченето на средства от Сребърния фонд. „Може би затова властите се забавиха малко с тази емисия, защото до последно се надявах да похарчат Сребърния фонд, за да платят облигационния заем“, каза Орешарски. По думите му трябва да се търси отговорност за липсващите средства в резерва четвърта година след управлението на тройната коалиция и препоръча да се съобразяваме повече с анализа на международните пазари при емитирането.

„Конюнктурата не е благоприятна от 2008 г. насам с частични затишия. В момента също не е особено благоприятно - ще видим изборите в Гърция, испанската банкова система дава лоши индикации, така че обстановката ще бъде напрегната може би през цялата година“, смята финансистът. Според Дянков обаче искането на такъв заем не е сигнал за провал на финансовата политика на кабинета. Той отказа да коментира лихвата, която е предвидена да е до 10 на сто. За Пламен Орешарски 10 % лихва би била катастрофа. Повечето експерти са се обединили около нива от 5%.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Бариири пред младите на пазара на труда

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/06/06/1841692_barieri_pred_mladite_na_pazara_na_truda/

Когато младите хора остават изолирани от пазара на труда, негативните ефекти винаги се проявяват. Сред тях са обедняването на домакинствата и заради издръжката на неработещите младежи, недостатъчни постъпления в

пенсионните фондове и по-малко приходи от данъци наред със засилена емиграция и задълбочаване на демографските проблеми. И докато бизнесът предпочита да наема хора, които имат не само квалификация, но и опит, бариерите пред младежите на трудовия пазар остават сериозни. А като прибавим към това и свиването на реалния сектор и съкращаването на работни места, то започването на работа се превръща в тежко предизвикателство.

Временна заетост или на половин ден

Младежката безработица вече е един от сериозните проблеми на Европа, а в някои държави като Испания нивото ѝ е достигнало катастрофални мащаби - над 45% за 2011 г. при 18% средно за Европейския съюз и страните с развитите икономики по данни на Международната организация на труда (МОТ). Прогнозата на организацията е това средно равнище да се запази високо и в следващите години. Младите хора не само ще са затруднени да започнат първа работа, но и все по-често ще отпаднат от пазара на труда заради оптимизациите, които бизнесът прави, посочва докладът на МОТ. Алтернативите пред тях ще останат временната заетост и работата на половин работен ден - позиции, които не изискват висока квалификация или образование. Това е проблем и пред кариерното развитие на младите хора.

В България - всеки пети младеж без работа

По данни на министерството на труда към момента всеки пети младеж (до 29 г.) в България не работи. По данни на Евростат миналата година равнището на младежката безработица в страната е било 26.6% при средно за ЕС 21.4%. Зад тези проценти се крият сериозни заплахи за в бъдеще. Ето защо на национално ниво се изготвят политики за намаляването на броя на останалите извън пазара на труда млади хора - чрез програми, обучения, а понякога и директни финансови стимули за фирмите.

Българското правителство подписа споразумение със синдикатите и работодателските организации за осигуряване на възможности за придобиване на първи професионален опит и подпомагане на прехода от образование и обучение към заетост. Финансирането е по линия на ОП "Развитие на човешките ресурси" и от националния бюджет (повече за конкретните програми вижте [ТУК](#)).

✓ Transparency International: Корупцията в България и Румъния е най-притеснителна

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/06/06/1841254_transparency_international_korupciata_v_bulgarii_a_i/

България има сериозни проблеми с борбата с корупцията, като заедно с Румъния са двете държави от новите членки на ЕС, които продължават да предизвикват най-много притеснения. Това става ясно от доклада на организацията Transparency International, който изследва причините за корупцията в 25 страни в Европа, цитиран от [dnevnik.bg](#). Под надзора на европейските институции в двете страни бяха приети редица закони, но активното производство на текстове не е съпроводено с широка въвеждане и приемане на етични норми, действия и поведение, се отбелязва в документа.

Какво не е както трябва?

Типичен пример е Висшият съдебен съвет (ВСС) в България, който е отговорен за кадрването в съдебната система и според законите се радва на голяма автономност. "Но на практика ВСС беше замесен в серия скандали за наличието на външни влияния, които се отразяват на решенията му. За да се премахнат тези проблеми, не са достатъчни само институционални реформи. В крайна сметка напредък може да има чрез промяна в културата, която да създаде силно чувство за професионална етика и тя да помогне на магистратите да разберат закона и да се придържат към него", пише в доклада на организацията. За последните три месеца Европейската комисия пък пет пъти напомни, че [прекият избор на членове на ВСС](#) да бъде въведен още тази година.

Избирателните процеси в повечето изследвани държави са прозрачни и органите се справят добре в администрирането на свободни и честни избори. Изключение обаче правят България и Румъния, където в този процес все още има "значителни проблеми", отбелязва Transparency International. България е и сред страните, където липсва независима институция, която да следи за спазването на правото за достъп до информация.

Най-големи проблеми с обществените поръчки има в България, Чехия, Италия, Румъния и Словакия. Докладът отбелязва, че законите за обществените поръчки са хармонизирани с европейското законодателство, но в много държави правилата са систематично заобикаляни и това остава безнаказано.

Transparency отбелязва още, че в България омбудсманът е сравнително нова институция, но също има притеснения за независимостта ѝ заради високо политизирано естество на процеса на назначаване. Парадоксално е, че в началото на март друг доклад на неправителствената организация - за националните системи за почтеност - показва, че през 2011 г. [най-висок индекс на почтеност е именно омбудсмана, както и Сметната палата](#).

Корупцията подкопава икономическата стабилност

Генералният извод на Transparency е, че близките отношения между бизнеса и правителствата позволяват на корупцията да подкопае икономическата стабилност в Европа. Неправителствената организация твърди, че пропуските в управлението допринасят за финансовите и политически скандали, които разкъсват почти всяка държава в Европа през последната година. Transparency призовава законодателите да направят лобирането и финансирането на кампании по-прозрачни.

✓ Нови компании биха върнали интереса към фондовата борса

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2012/06/06/1841761_novi_kompanii_biha_vurnali_interesa_kum_fondovata_borsa/

Иновативни, прозрачни и с устойчива доходност компании. Това според инвеститори и други пазарни участници ще върне интереса към фондовата борса. Това показва анкета, проведена от публичното дружество "Капман грийн енерджи фонд", което тази седмица започна увеличение на капитала си. В анкетата е проведена сред 100 представители на бизнеса, анализатори, инвеститори и журналисти с подкрепата на Българската фондова борса (БФБ).

Най-големи надежди

Според нея най-предпочитани са иновативните проекти в енергетиката, фармацевтиката и експорта, както и листвания на компании като ЧЕЗ и Е.ОН. Последните две предстоят, след като държавата реши да продаде през борсата остатъчните си дялове от по 33% в трите електроразпределителни дружества. През декември 2011 г. беше продаден държавният дял в двете дружества на австрийската EVN, като постъпленията от сделката достигнаха близо 93 млн. лв. Листването на дружествата на ЧЕЗ и Е.ОН се забави с няколко месеца, но очакванията са то да приключи до края на годината. Допълнително анкетата показва, че близо една третата от отговорилите смятат, че БФБ - София, се нуждае от добър инвеститор. Държавата вече одобри стратегията си за приватизация на борсата заедно с Централния депозитар и предстои да се избере консултант по продажбата на двата оператора. По-важно от инвеститора за борсата обаче е прозрачността и устойчивата доходност, която активите, търгувани на нея, носят. Такова е мнението на около 45% от анкетиранияте. Инвеститорите предпочитат още иновативни проекти както в енергетиката, така и в информационните технологии и другите сектори. "Бъдещето [бел.ред - на ВЕИ сектора] е в малките, гъвкави, по-лесно управляеми иновационни проекти в градска среда", смята Николай Ялъмов, представляващ изпълнителния член на СД на "Капман грийн енерджи фонд", който ще инвестира именно в по-малки ВЕИ проекти. В среда на юни на борсата ще направи дебют и соларният парк на "Интерсервиз Узунови" - "Интерсолар Варна", който притежава 5-мегаватов фотоволтаичен парк край с. Аврен.

Подобряване на макросредата

В същото време анкетиранияте смятат, че важно за възстановяването на пазара е и подобряването на макрорамката и бизнес средата. "Общото очакване за развитието на пазара е свързано с развитието на икономиката и перспективата за общото политическо и икономическо развитие на страната. Инвеститорите ще се върнат в България не преди развитите пазари да успеят да задоволят инвеститорския интерес", коментира в официалното съобщение за анкетата Апостол Апостолов, председател на съвета на директорите на Централния депозитар.

Максимално бърза приватизация на Българската фондова борса и Централния депозитар (без цената да е водещ фактор), продажба на държавни миноритарни пакети и повече прозрачност на публичните компании поискаха и участниците на провела се преди месец конференция за бъдещето на капиталовия пазар, организирана от "Капитал". Според участниците на конференцията това са импулсите, от които се нуждае местният капиталов пазар, за да излезе от летаргията, в която е изпаднал вече четири години. В допълнение те се обединиха около нуждата от подобряване на пазарната инфраструктура и предлагането на нови инвестиционни продукти като деривати. Още тогава от БФБ - София, и Централния депозитар посочиха, че работят активно върху подобряването на пазарната инфраструктура и намаляването на административните тежести. Във връзка с анкетата изпълнителният директор на борсата Иван Такев допълнително подчерта, че освен подобряването на обслужването и надеждността на оперативните системи борсата се стреми да представя възможностите за портфейлни инвестиции в България на чужди купувачи, но всички те подчертават нуждата пазарът да работи върху прозрачността на публичните компании и равното третиране на инвеститорите. "В тази връзка българският капиталов пазар има какво още да предложи на своите инвеститори и ние се надяваме, че това е каузата на всички пазарни участници", коментара Такев по повод анкетата.

✓ Новите схеми по програма "Развитие на човешките ресурси" – част 1

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/06/06/1841673_novite_shemi_po_programa_razvitie_na_choveshkite/

Общо 7 нови схеми ще бъдат обявени до края на годината по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", реши комитетът за наблюдение на програмата в края на май. Целта на експертите е да се справят с актуалните предизвикателства на пазара на труда и в частност с младежката безработица.

Пет от новите схеми ще са насочени към работодатели, младежи в началото на кариерата си, безработни лица или такива, които попадат в групата на уязвимите на пазара на труда, а останалите две – към общините и сектора на здравеопазването. Общата сума, която е заложена по новите процедури за работодатели и безработни, възлиза на близо 150 млн. лв. По всички тях не е предвидено съфинансиране от страна на бенефициента, т.е. те са на 100% безвъзмездни.

През следващите няколко месеца експертите ще подготвят подробните насоки за кандидатстване и ще ги обявят за обществено обсъждане. Това означава, че новите процедури ще бъдат обявени най-рано след края на лятото. Все пак към момента има конкретни цели и идеи по всяка от процедурите. Представяме ви накратко първите три от тях, които са свързани с осигуряване на стимули за работодателите за наемане на безработни и младежи до 29-годишна възраст.